

[illegible]

הגהות הב"ח

(א) גבו' לא משכחת ביה רק
בדבר אוריה כ"ל ותיבת בר
מדאורי' דכתי' נמחה:

גליון הש"ס

גמ' שהיה לך לדונו
בסנהדרין. ע' מגילה דף יד
ע"ז תוס' ד"ה מורד
במלכות: תוס' ד"ה דאמר
ליה וכו' ואין נראה. עין
יומא דף סו ע"ז תוס' ד"ה
מכו להאיל:

מוסף רש"י

חלקם שאלו. שלא היה
עצירת גול בידם אלא חלק
ליום, כגון מנשר רשקין, היו
שולקין צפיהן (חזקוני ע"ג).
גם כחירות כרות אשחרו.
שם ימות במלחמה יהא
גם מיום כהיבחו, והרי מת
אוריה במלחמה (כתובות ט').
ואת ערובתם תקחו. ודוד
למד משי אביו להשיג שחק
היהאין למלחמותיו עשין כן
(שם). וארדני יראב. וזו
מרד, שקראו ארון צפי המלך
(קדרי"ג).

מוסף תוספות

א. נמי מוק' הל'ס' ב. א.
לאו, כגון כבל שיהיה
לדורן לרוב וכן נקרא מוק'
והואל כן יצא סטעו
ש' ש' דוד בעולם.
הל'ס' ג. ולהפך בזכותו
שכאר חייבי מותו ביד.
ה' מותו. ד. מותו.
מורד במלכות הוא לא
צריך למדינת שכאר
דור' נפשות שני' בו ביום
לזכות וביזם שאלריו
לזכות הוא אפילו בו
ביום גורמין לחיבה וכו'
אבל מוק' דואי דור'.
מוק' מניל' ד': ה. דור'.
לא חוד לבקש.
מנעו ט' ד'ס' ל' מוק'.
ו. קאי אמאי קרעתי לעיל
מנה היה זה ערך חור'.
אמ' מתי וכן שמעו
בתוספתא, אלמא א"ר
דאמר מרמור' עאי אש
ב'ש' גמורה דמפ' שמי
גמ' באומר כש' שמי
בעולם פ' דהאי דאמר
מרמור' אל' שיהיו מ'ן
אל' רענ' שיהיו שעת
אות' קמ' מיתיהו דהיו
שעת שר' בעולם אל'
אמר מהיוס אל' למעוטי
לאחר מית' כלמור' אות'ו
ש' שמי בעולם אל'
ט. מות' ט'
ז. צניע', וכשהיה חור'
התלמדה היה חנוסה,
והיתה בה שבע עשר

בני שמואל חטאו. במקח שוחד והטיית דין: לחוניהם. שמשיהם
ששוכרין אותן לילך ולהזמין את הנקראים לדין: ולסופריהם. לשטרי
בצירורין ולאגרות שום: מלאי הטילו על בעלי בסיס. ונתינים להן
פרגמטיה לעסוק בה ולתת להם השכר ומתוך כך היה נמשך לבס
להטות דין כשצאין לפניהם לדון ויהיו
לחטאים: חלקם שאלו בפיסם. מעשר
לחשובו הראוי להם שליש היו שאלו
בבפיסם ממון שהיו גדולי הדור
ושופטים לא היו מונעים מהם ושאר
לולים עניים מנערים ולר' מאיר לא
חטאו בבטיית משפט: קופה יסירה.
יותר מן הראוי: מפתום. זרוע לחיים
לקיבה והס לא היו כהנים ל"ה מתנות
וליה כגון מעשר וקראו כ"ב ונתן
ללכהם ודרשין ולא שיטול מעצמו
בשמיטת חולין צ"ה הרוע (דף קלג.)
לחטאו. צבת שבע קודם שקבלה גט:
שצקס. שצב עמה קודם שקבלה גט
שהיה צללה שולק מן המלחמה
ששם ימות לא חלק לביס או שמה
ייהרג ואין ממיד עליו ותמעגן אשתו
ואו שמה ייהא שבו כדאמרין לקמן כל
היוצא למלחמת בית דוד כו': משונה
ירעה זו. בכתיבתה ובלשונה: שהיה לך
לדונו. על שמר צמלכות כללוקמן:
ליקוחין יש לך צב. קדושין מופקין:
צב שמינה אשת איש כדשמואל כו':

שְׁהִיָּה אֲדָרְסוֹנוֹ בַּסְּנַחֲדָרִין. קָשָׁה לִרְיִי דַפְּ"ק דַּמְגִילָה (דף יד: ושם)
אֲמַרְיִין גְּבִי נָבֵל דַּמּוֹרֵד בַּמַּלְכוּת לֹא בָעֵי לְמַדְיִינָה וְאוֹרִינָה
דַּמּוֹרֵד בַּמַּלְכוּת הוּא כְּרֹאמֵר בַּסְּמוּךְ וְיֵשׁ לוֹמֵר דּוּלְאִי כְרִיךְ לְדוּנּוֹ וְלִידַע
אִם הוּא מוֹרֵד בַּמַּלְכוּת אֵבֶל לְעִיִּין דִּינּוֹי וְלַעֲשׂוֹת הַלֵּנָת דִּין וְלַהֲמַתִּין
עַד לַמַּחֵר אִין כְּרִיךְ וְכֵן מַשְׁמַע
דַּבְּסַנְהֶדְרִין (דף לו: ושם) אֲמַר שְׁדֵן דּוֹד
אֵת נָבֵל מַסְתַּדְרִין מוֹיִסְגַּרּוֹ וְיֵשׁ
כְּסִבְרֵי דַּבְּסַנְהֶדְרִין

לַיְקוּחוּיִן יֵשׁ לָךְ בָּהּ. אָף עַל כֵּן
 דִּלְפִּילּוֹ חֲטָא נִמְי יֵשׁ לוֹ
 זֶה לַיְקוּחוּיִן דִּהָא אֲנוּסָה הִימָה וְשִׁרְיָא
 לְזַעַל וְהִיא לְזַעוּל מִיֵּימ לַיְקוּחוּיִן יֵשׁ
 לָךְ זֶה מִשְׁמַע לֹא הִיא לָךְ זֶה עֲזִיבָה:
 גַּם בְּרִיתוֹת כּוֹתֵב לְאַשְׁתּוֹ. פֶּרֶשׁ״
 עַל תַּנְהִי שְׂאֵס יְמוֹת זַמְלָמְהָ
 תַּחֲסָ מְגוֹרֶשׁתּוּ מַעֲשֵׂיו וְרִפְּרִין לוֹמֵר
 לְפִירוּשׁוֹ דִּלָּךְ עַל גַּב דְּלוֹרִיָּה זֶה מִן
 הַמְלַחְמָה הַתַּנְהִי הִיא שְׂאֵס לֹא יִשׁוּב
 זַסּוֹף הַמְלַחְמָה שִׁיחָא גַּם״ אָךְ קֶשֶׁה
 דַּמְנָן זַמֵּי שְׂאֲחוֹ (יִטְרִין דָּף ע.ג. וְס.) מַה
 הִיא זַסּוֹף הַיָּמִים רִבִּי יְהוֹדָה לוֹמֵר
 הִרִי הִיא כֹּאשָׁת אִישׁ לְכָל דְּבִרְיָה״ וְס.
 קֵן לִר״ יְהוֹדָה הִימָה אִשְׁתּ אִישׁ גְּמוּרָה
 וְנִרְחָה לִרְמִי״ שִׁיחָא מְגִרֶשֶׁתּ לְגַמְרִי
 זַלָּא שׁוֹס תַּנְהִי וְהִיא דִּלְמַמְרָה זַבְּזֹבָה
 (זַ״מ דָּף נט. וְס.) מוֹטֵב שִׁיבְעוּל אִדָּם
 סַפֵּק אִשְׁתּ אִישׁ וְאֵל יִלְצִין פְּנֵי חֲזִירוֹ
 זַבְּזִים מִנְּלָן מִדּוּד״ קִרִי לֵה סַפֵּק
 אִשְׁתּ אִישׁ״ לְפִי שְׁהִי מְגִרֶשֶׁתּ זַנְגָּה״
 וְהַעֲלוֹס סְבוּרִים שְׁהִיא אִשְׁתּ אִישׁ:
דְּאִמְר״ לִיָּה וְאִדּוֹנִי יוֹאֵב. פֶּרֶשׁ״
 דְּמוֹרֵד זַמְלָלוֹת הוּא מִשׁוֹס
 דְּקֶאֱמֵר אִדּוֹנִי יוֹאֵב * וְאִין נִרְחָה
 דִּלִּין זֶה מוֹרֵד שִׁלָּה הִיא זַלָּבָה לְהַמְלִיכוֹ
 וּלְקִירוֹתוֹ מִלָּךְ אֵלֶּה כִּמוֹ שִׁפִּירֶשׁ זַבְּזֹבָה
 מֵאִיר דְּהוּי מוֹרֵד מִשׁוֹס דְּבִסְיַפָּא
 דְּקֶרָא כְּתִיב וְאִנִּי אֵלֶּה אֵל זַיְתִּי לְאֵכּוֹל
 וּלְשִׁמּוֹת וּלְשִׁכְבַּ עִם אִשְׁתִּי וְגו׳ שְׂדוּ
 אִמֵּר לוֹ לַעֲשׂוֹת וְלֹא רָחַה לַעֲשׂוֹת:
רַבִּי בְּרַבְרָא אֲוִירָה הַחֲתִי. קֶשֶׁה דִּהָא
 אִיכָא מַעֲשֵׂה דִּסְתָּמָה זַבְּזִים
 פ״צ דִּימָא (דָּף כז:) וְיִלָּל דִּלָּה חֲשִׁיד
 לִיָּה דִּלָּה הוּי כָּל כָּךְ עוֹן גְּדוֹל וְגַם שִׁגְגָּה
 אֵלֶּה

ונענש עליו אף אוריה החתי אי אתה נענש עליו מאי טעמא² זמורד במלכות
הוה דאמר ליה⁷ ואדוני יואב ועבדי אדוני על פני השדה חונים אמר רב כי
מעיינת ביה בדוד לא משכחת ביה בר מדאוריה דכתיב⁽⁶⁾ ⁸רק בדבר אוריה
החתי אב"י קשישא רמי דרב אדרב מי אמר רב הכי⁽⁵⁾ והאמר רב קיבל
דוד לשון הרע קשיא גופא רב אמר קיבל דוד לשון הרע דכתיב⁹ ויאמר לו
המלך איפוא הוא ויאמר ציבא אל המלך הנה הוא בית מכיר בן עמיאל
⁽¹⁾בלא דבר וכתיב¹⁰ וישלח המלך ויקחהו מבית מכיר בן עמיאל⁽¹⁾ (מלא) דבר
מכיר חז"ה דשקרא הוא כי הדר אלש"ן עילויה מ"ט קיבלה מיניה דכתיב
¹¹ו"אמר המלך⁽²⁾ (אל ציבא איה) בן אדוניך ויאמר ציבא אל המלך הנה (הוא)
יושב בירושלים וגו' ומנא לן דקיבל מיניה דכתיב¹² ויאמר המלך הנה לך כל
אשר למפיבושת ויאמר ציבא השתחוויתי אמצא חן⁽³⁾ (בעיני) המלך ושמואל
אמר לא קיבל דוד לשון הרע דברים הניכרים חזא ביה דכתיב¹³ ומפיבושת
בן שאול ירד⁽⁴⁾ (לפני) המלך ולא עשה רגליו ולא עשה שפמו ואת
בגדיו לא כיבם וגו' וכתיב¹⁴ ויהי כי בא ירושלים לקראת המלך ויאמר לו
המלך למה לא הלכת עמי מפיבושת ויאמר אדוני המלך עבדי רמני כי
אמר עבדך אחבשה לי החמור וארכב עליה ואלך את המלך כי פסח
עבדך

ה שאין מתנתו מתנה ולא אמר לו אלא על תנאי אם יראה אמת בדבריו:
על פנויה גמורה. 'תוס' גיטין ע"ד. ג'. שלא יהא נודע ויקפצו עליהם בני אדם לקדשם. 'תוס' מכות ט'
על

ב א מ"י פכ"ג מהל'
סנהדרין הלכה ג סמג
לאוין רח טוש"ע ח"מ סי' ט
סעיף ד:
בא ב מ"י פ"ג מהל'
מלכים הלכה ח:

תורה אור השלם

1 וַיְהִי בְּאֲשֶׁר זָקַן שְׁמוּאֵל
וַיֵּשֶׁב אֶת בָּנָיו שְׁפִטִּים
לְיִשְׂרָאֵל: שְׁמוּאֵל א ה א
2 וְלֹא הָלְכוּ בָנָיו בְּדַרְכֵּי
וַיִּטּוּ אַחֲרֵי הַבָּצֵעַ וַיִּקְחוּ
שָׂחָד וַיִּטּוּ מִשְׁפָּט:

שמואל א ח 2
3 וְהָלַךְ מִדֵּי שָׁנָה בְּשָׁנָה
וְסָבַב בֵּית אֵל וְהִלְגֹּל
וְהִמְצֵפָה וּשְׁפֹט אֶת יִשְׂרָאֵל
אֶת כָּל הַמְּקוֹמוֹת הָאֵלֶּה:
שמואל א ז 2
4 וַיְהִי דוֹד לְכָל דֶּרֶכּוֹ
מִשְׁכִּיל יְיָ עִמּוֹ:

שמואל א יח ד
5 מִדּוּעַ בִּזְיַת אֶת דָּבָר יי
לַעֲשׂוֹת הָרַע בְּעֵינֵי אֶת
אֲוִיָּהּ הַחַיִּי הַכִּיתִּי בַּחֶרֶב
וְאֶת אִשְׁתּוֹ לָקַחְתִּי לִּי
לְאִשָּׁה וְאִתּוֹ הָרַגְתִּי בַּחֶרֶב
בְּנֵי עֲמֹן: שְׁמוּאֵל כ ב י ט
6 וְאֵת עֲשֶׂרֶת חֲרִיצֵי הַחֶלֶב
הָאֵלֶּה תְּבִיא לִשְׂרָאֵל
וְאֶת אֲחִיו תַּפְקֹד לְשָׁלוֹם
וְאֵת עַרְבֵּיהֶם תַּחֲבֹד:

7 וַיֹּאמֶר אַחֲרָיָה אֶל דָּוִד
הָאֲרוֹן יִשְׂרָאֵל וְיִהְיֶה
יָשִׁיבִים בְּכֶסֶת וְאֹהֲנֵי יִזְבֹּךְ
וְעֲבֹדֵי אֲדֹנָי עַל פְּנֵי הַשְּׂדֶה
הַזֶּה וְאֲנִי אָבֹא אֶל בֵּיתִי
לֵאכָל וּלְשֹׂתוֹ וְלִשְׁכַּב עִם
אִשְׁתִּי חָדָי וְחַדֵּי נִפְשָׁךְ אִם
אֲעֻשֶׂה אֶת הַדָּבָר הַזֶּה:
שְׁמוּאֵל ב' יא
8 אֲשֶׁר עָשָׂה דָּוִד אֶת
הַיִּשָּׁר בְּעֵינָיו וְלֹא סָר מִכֶּל
אֲשֶׁר צִוָּהוּ כָּל מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל
דְּבַר רַחֲמֵי הַחַיִּים:

מלכים א טו ה
9 וַיֹּאמֶר לוֹ הַמֶּלֶךְ אִיפֹה
הוא וַיֹּאמֶר צִיבָא אֶל
הַמֶּלֶךְ הִנֵּה הוּא בֵּית מִכִּיר
בֶּן עֲמִיאל בְּלוֹ דָּבָר:
שְׂמוּאל ב ט ד
10 וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ דָּוִד
וַיִּקְחֻהוּ מִבֵּית מִכִּיר בֶּן
עֲמִיאל מִלֹּד דָּבָר:

שמואל ב טז ה
 11 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ וַאֲיֵה בֶן
 אֲדֹנָיִךְ וַיֹּאמֶר צִיָּבָא אֶל־
 הַמֶּלֶךְ הִנֵּה יוֹשֵׁב בִּירוּשָׁלַם
 כִּי אָמַר הַיּוֹם יֵשִׁיבוּ לִי בֵּית
 יִשְׂרָאֵל אֶת מַמְלָכוֹת אָבִי:

שמואל ב טז ג
 12 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְצָבָא
 הִנֵּה לְךָ כָּל אֲשֶׁר
 לַמִּפְּיבֶּשֶׁת וַיֹּאמֶר צִיָּבָא
 הַשְׁתַּחֲוִיתִי אֲמָצָא בֶן
 בַּעֲנִיָּךְ אֲדֹנָי הַמֶּלֶךְ:

שמואל ב טז ד
13 וּמִפְּבֶשֶׁת בֶּן שְׂאוּל יָרַד
לִקְרֹאת הַמֶּלֶךְ וְלֹא עָשָׂה
רְגִלָּיו וְלֹא עָשָׂה שְׂפָמוֹ וְאֵת
בְּגָדָיו לֹא כָבַס לָמָן הַיּוֹם
לִבֵּת הַמֶּלֶךְ עַד הַיּוֹם אֲשֶׁר
בָּא בִשְׁלוֹם:

שמואל ב יט כה
14 וַיְהִי כִּי בָא יְרוּשָׁלַם
לִקְרַאת הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר לוֹ
הַמֶּלֶךְ לָמָּה לֹא הִלַכְתָּ עִמִּי
מִבִּבְשֹׁתַי: וַיֹּאמֶר אֲדֹנָי
הַמֶּלֶךְ עֲבַדִּי רָמְנִי כִּי אָמַר
עֲבָדְךָ אֲחִיבָשָׁה לִּי הַחֲמוּר
וְאֶרְפֵּב עָלֶיהָ וְאֶלֶף אֶת
הַמֶּלֶךְ כִּי פָסַח עֲבָדְךָ:

1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608, 2609, 2610, 2611, 2612, 2613, 2614, 2615, 2616, 2617, 2618, 2619, 2620, 2621, 2622, 2623, 2624, 2625, 2626, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2664, 2665, 2666, 2667, 2668, 2669, 2670, 2671, 2672, 2673, 2674, 2675, 2676, 2677, 2678, 26